

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національного фармацевтичного
університету, академік НАН України

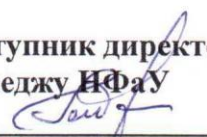
проф. В. П. Черних
2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про оцінювання навчальних досягнень студентів
з предметів загальноосвітнього циклу
Коледжу Національного
фармацевтичного університету

К.00Д-15

Розробив:

Заступник директора з НМР
Коледжу НФаУ

О.В. Гейко
«29» серпня 2016 р.

Директор Коледжу НФаУ
Коледж

Т.С.Прокопенко
«30» серпня 2016 р.

Педагогічна рада

Від «30» серпня 2016 р.

Протокол № 1

Харків

Зміст

Загальні положення.....	3
1. Оцінювання навчальної діяльності студента.....	5
2. Види та характеристика видів оцінювання.....	7
2.1. Поточне оцінювання.....	8
2.2. Тематичне оцінювання.....	9
2.3. Підсумкове оцінювання (семестрове, річне, державна підсумкова атестація).....	11
Додаток А. Протокол Державної підсумкової атестації із загальноосвітнього предмету.....	13
Додаток Б. Відомість результатів Державної підсумкової атестації	14

Загальні положення

Реалізація принципів гуманізації освіти, її демократизація передбачає методологічну переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості, формування основних компетентностей студента.

Відповідно до цього змінюються й підходи до оцінювання навчальних результатів. Оцінювання має ґрунтуватися на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня, а не ступеня його невдач.

За підсумком навчальної діяльності людина повинна мати як суму знань, умінь та навичок, так і сформовані компетентності (загальна здатність, яка інтегрує знання, досвід, цінності, здібності, що набуті завдяки навчанню). Поняття компетентності належить до сфери складних умінь і якостей особистості.

На підставі міжнародних та національних досліджень українські вчені видокремили п'ять наскрізних ключових компетентностей (таблиця 1).

Таблиця 1

Компетентність	Сфера виявлення компетентності	Види діяльності в межах компетентності	Навчальні предмети, через які в основному формується компетентність
1. Вміння вчитися	Індивідуальний досвід участі в навчальному процесі	Організація своєї праці для досягнення результату, успіху; оволодіння вміннями та навичками саморозвитку, самоаналізу, самоконтролю та самооцінки	Усі навчальні предмети
2. Здоров'я зберігаюча	Збереження та зміцнення фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я	Здатність вести здоровий спосіб життя у фізичній, соціальній, психічній та духовній сферах	Основи здоров'я, біологія, фізична культура, географія, екологія, хімія
3. Загальнокультурна (комунікативна)	Спілкування, толерантна поведінка в умовах культурних, мовних, релігійних та інших відмінностей між людьми й	Оволодіння усним і письмовим спілкуванням у сфері культурних, мовних, релігійних відносин. Оцінювання найважливіших досягнень національної, європейської та світової культур	Українська мова і література, рідна мова і література, зарубіжна література, іноземні мови, предмети ху-

	<p>народами. Збереження соціальних, громадських та культурних традицій</p>		<p>дожньо-естетичного циклу, історія, етика, психологія</p>
<p>4.Соціально - трудова</p>	<p>Суспільні відносини (політика, релігія, міжнаціональні відносини), трудові відносини</p>	<p>Здатність орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя; робити свідомий вибір та застосувати демократичні технології прийняття індивідуальних і колективних рішень, враховуючи інтереси й потреби громадян, представників певної спільноти, суспільства та держави. Здатність брати на себе відповідальність, брати участь у прийнятті рішень, здатність до співпраці, вміння розв'язувати проблеми в різних життєвих ситуаціях. Оволодіння етикою громадянських стосунків, навичками соціальної активності, функціональної грамотності. Організація власної трудової та підприємницької діяльності; оцінювання власних професійних можливостей, здатність співвідносити їх із потребами ринку праці.</p>	<p>Історія, географія, громадянська освіта, економіка, етика, правознавство, філософія, технології</p>
<p>5.Інформаційна</p>	<p>Інформаційні та комунікаційні технології</p>	<p>Оволодіння новими інформаційними технологіями, здатність відбирати, аналізувати, оцінювати інформацію, систематизувати її. Уміння використовувати джерела інформації для власного розвитку</p>	<p>Інформатика, технології, математика</p>

Найбільш універсальними, ключовими є компетентності, яких потребує сучасне життя. Вони конкретизуються на рівні освітніх галузей і навчальних предметів для кожного рівня навчання. Перелік ключових компетентностей визначається на основі цілей загальної середньої освіти та основних видів діяльності учнів, які сприяють оволодінню соціальним досвідом, навичками життя й практичної діяльності в суспільстві. Їх формування здійснюється в рамках кожного навчального предмета.

1. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА

Компетентності як інтегрований результат навчальної діяльності учнів формуються передусім на основі опанування змісту загальної середньої освіти. Виявити рівень такого опанування покликане оцінювання.

Об'єкт оцінювання:

- знання,
- вміння,
- навички,
- досвід емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Основні функції оцінювання:

- *контролююча*- визначення рівня досягнень, рівня готовності до засвоєння нового матеріалу;

- *навчальна* - сприяє повторенню, вивченню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню: навичок і вмінь;

- *діагностико-коригуюча*- виявлення прогалин в знаннях і вміннях та корегування діяльності студента і викладача;

- *стимульовально-мотиваційна*- стимулює бажання поліпшити результати, сприяє змагальності учнів, формує позитивні мотиви навчання;

- *виховна*- формування відповідального ставлення до роботи, розвиток працелюбності, активності, акуратності тощо.

Аналізу підлягають:

- якість відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань: осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми, формулювати гіпотези, розв'язувати проблеми);
- самостійність оцінних суджень.

Ці орієнтири покладено в основу виокремлення чотирьох рівнів навчальних досягнень студентів: початкового, середнього, достатнього, високого (таблиця 2).

Характеристики рівнів

Перший — початковий. Відповідь - фрагментарна, уявлення про предмет вивчення - початкові.

Другий - середній. Відтворення основного навчального матеріалу, виконання завдання за зразком, володіння елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій — достатній. Відповідь - повна, правильна, логічна, обґрунтована, але без власних суджень. Знання істотних ознак понять, явищ, основних закономірностей, са-

мостійне застосування знань як в стандартних, так і у змінених ситуаціях, володіння розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміння робити висновки, виправляти помилки.

Четвертий рівень - високий. Знання - глибокі, міцні, узагальнені, системні; застосування їх для виконання творчих завдань, вміння самостійно оцінювати ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Таблиця 2

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Студент може розрізняти об'єкти вивчення
	2	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Студент відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Студент з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Студент виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Студент правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання є достатніми, студент застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Студент добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією

IV. Високий	10	Студент має міцні знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення, аргументувати їх
	11	Студент на високому рівні володіє узагальненими знаннями в обсязі та в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Студент має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

2. ВИДИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДІВ ОЦІНЮВАННЯ

Декілька предметів загальноосвітньої підготовки згідно вище названих документів інтегруються з відповідними дисциплінами освітньо-професійної підготовки молодших спеціалістів. Оцінювання з цих предметів проводиться як за **12-бальною** так і за **4-бальною** шкалами і відповідно заносяться як у додаток до атестату так і у додаток до диплома (таблиця 3).

Таблиця 3

Предмети загальноосвітньої підготовки, назва яких заноситься у додаток до атестату та оцінювання за 12-бальною шкалою	Кількість годин на вивчення	Дисципліни відповідно ОПП молодшого спеціаліста, які заносяться у додаток до диплома за 4-бальною шкалою	Кількість годин на вивчення
Правознавство	-	Основи правознавства	54
Економіка	-	Основи економічної теорії	54
Художня культура	-	Культурологія	54
Екологія	-	Основи екології (для спеціальностей «А», «В»)	54
Екологія	-	Гігієна з основами екології (спеціальність «Ф»)	54
Іноземна мова	160	Іноземна мова за професійним спрямуванням	216
Українська мова	140	Українська мова за професійним спрямуванням	54
Історія України	80	Історія України	54
Інформатика	80	Інформаційні технології в фармації	54
Технології	-	Технологія ліків	378
Фізична культура	160	Фізичне виховання	216

Перезарахування шкільних балів у 4-бальну систему для інтегрованих дисциплін здійснюється за шкалою:

10-12 балів	- 5
7-9 балів	- 4
4-6 балів	- 3
1-3 бали	- 2

2.1. Поточне оцінювання

Здійснюється протягом всього терміну вивчення теми.

Мета: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Форми:

- індивідуальне та фронтальне опитування;
- робота з діаграмами, графіками, схемами;
- зарисовки біологічних об'єктів;
- робота з контурними картами;
- виконання учнями різних видів письмових робіт (в тому числі, тестові форми);
- захист лабораторних та практичних робіт
- взаємоконтроль учнів у парах і групах;
- самоконтроль тощо.

Обов'язковою умовою є наявність зошитів з предметів загальноосвітнього циклу (таблиця 4).

Таблиця 4

Предмет	Наявність зошитів
- Фізика; - Хімія; - Біологія; - Інформатика	- робочий зошит для письмових робіт та розв'язування вправ, задач; - для виконання лабораторно-практичних робіт; - зошит для виконання контрольних робіт.
- Математика	- робочий зошит для письмових робіт та розв'язування задач з алгебри та початків аналізу; - робочий зошит для письмових робіт та розв'язування задач з геометрії; - зошит для виконання контрольних робіт
- Українська мова; - Українська література; - Світова література; - Іноземна мова	- робочий зошит для письмових робіт; - зошит для виконання контрольних робіт.
- Географія	- робочий зошит для виконання практичних вправ.

Зошити для лабораторно-практичних робіт зберігаються в **лабораторії** протягом навчального року.

Зошити для контрольних робіт зберігаються у **викладача** протягом навчального року.

В навчальних журналах виставляються оцінки за всі види навчальних робіт, виконаних студентом з відповідним позначенням

УП – усне опитування

ПР – письмове розв'язування задач, вправ, написання диктантів, переказів, творів

АД - аудіювання

КМ – культура мовлення

ЧТ – читання

РФ – реферати

ГВ – говоріння

КР – контрольна робота

ТА – тематична атестація

Лабораторно-практичні роботи оцінюються на спеціально відведених сторінках журналу.

2.2. Тематичне оцінювання

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування студентами матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, контрольних робіт) та навчальної активності студентів.

Оцінка виставляється як за результатами тематичної контрольної роботи, так і автоматично, на підставі результатів поточного контролю.

Тематичне оцінювання забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Основні вимоги :

1. Обов'язкова інформаційна підтримка

На початку вивчення чергової теми студенти мають бути поінформовані про

- тривалість вивчення теми (кількість занять);
- кількість і тематику обов'язкових робіт і терміни їх проведення;
- питаннями, що виносяться на атестацію;
- терміном і формою проведення тематичної атестації;
- умовами оцінювання.

2. Викладач при тематичному оцінюванні повинен дотримуватися критеріїв визначених для цього предмета з врахуванням загальних критеріїв оцінювання, розроблених для ВНЗ I – II рівня акредитації. Кожну оцінку викладач повинен мотивувати, доводити до відома студента та оголошувати перед групою.

3. Графік проведення тематичних контрольних робіт складається завідувачем відділенням на підставі робочих навчальних програм та навчального розкладу занять.

Кількість підсумкових тематичних оцінювань упродовж тижня не повинна перевищувати трьох. Графік затверджує заступник директора з навчальної роботи.

4. При вивченні значних за обсягом тем дозволяється проводити кілька проміжних тематичних оцінювань. Можна об'єднувати кілька невеликих тем для проведення тематичного оцінювання. Перелік тематичних блоків з указаною кількістю годин та формою оцінювання вказуються в робочій навчальній програмі.

5. Форми тематичного оцінювання обираються викладачем. Це може бути **тестування, залік, реферат, твір** тощо. Головна умова - забезпечення об'єктивного оцінювання навчальних досягнень студентів.

На підставі методичних рекомендацій Міносвіти України для кожного предмета визначені форми, в яких повинно проводитися тематичне оцінювання (таблиця 5).

Таблиця 5

Предмет	Форми тематичного оцінювання
- Хімія - Фізика - Біологія	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усне опитування; ▪ Письмове розв'язування задач, вправ; ▪ Виконання лабораторно-практичних робіт; ▪ Творчі роботи: <ul style="list-style-type: none"> - реферати; - виготовлення макетів; - експериментальні роботи.
Математика	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усне опитування; ▪ Письмове розв'язання задач та вправ;
- Українська мова - Українська література - Світова література	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Аудіювання (слухання – розуміння) ▪ Культура мовлення; ▪ Культура письма; ▪ Читання; ▪ Письмові роботи (диктанти, перекази, твори).
- Всесвітня історія - Історія України - Географія	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усне опитування (вміння співставляти, узагальнювати, порівнювати, робити висновки, орієнтуватися в термінології, тощо); ▪ Творчі роботи: реферати; проекти,
Іноземна мова	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Аудіювання; ▪ Говоріння; ▪ Читання текстів; ▪ Вправи (письмо);

Інформатика	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усне опитування; ▪ Робота на комп'ютері (практичні навички); ▪ Письмове розв'язування задач і вправ.
Фізична культура	<ul style="list-style-type: none"> ▪ За виконання рухової дії
Захист Вітчизни	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усне опитування; ▪ Практичні вправи

6. Студенти, які одержали незадовільні оцінки (1, 2, 3) перескладають тематичне оцінювання протягом тижня.

2.3. Підсумкове оцінювання (семестрове, річне, державна підсумкова атестація)

Семестрове оцінювання

Здійснюється за результатами тематичного оцінювання з урахуванням динаміки особистих навчальних досягнень студентів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Семестрова оцінка може підлягати корегуванню. У разі підвищення оцінки виставляється скоригована оцінка.

Студенти, які тривалий час не відвідували заняття або з інших причин не виконали вимоги навчальної програми, можуть бути не атестовані за тему, семестр та за рік.

Річне оцінювання

Здійснюється за результатами семестрового оцінювання. Річні оцінки виставляються у атестат про повну загальну середню освіту.

Державна підсумкова атестація

Державна підсумкова атестація студентів з предметів загальноосвітньої підготовки у Коледжі НФаУ проводиться відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію студентів з предметів загальноосвітньої підготовки у ВНЗ I-II рівнів акредитації, які здійснюють підготовку фахівців на основі базової загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.07.2010 р. № 675.

Державна підсумкова атестація (далі атестація) студентів у Коледжі відповідно навчальних планів проводиться у IV семестрі з предметів:

- українська мова;
- математика;
- хімія.

Атестація з кожного предмета проводиться у формі, визначеній викладачами, які викладають відповідний предмет та затвердженою протоколом цикловою комісією (усно, письмово, тестування, поєднання різних форм тощо).

Завдання для атестації розробляються цикловими комісіями відповідно до навчальних програм і затверджуються директором Коледжу.

Розклад атестації складається таким чином, щоб для підготовки студенти мали не менше як два-три дні.

До складання атестації допускаються студенти, які виконали вимоги навчального плану. Списки студентів, допущених до її складання подаються в державну атестаційну комісію завідуючими відділення.

Результати атестації оцінюються за 12-бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання (див. табл. 2).

Студенти Коледжу, які одержали під час атестації один, два, три бали, допускаються до повторної атестації, яка проводиться не раніше ніж через 5 днів після закінчення атестації і не пізніше початку нового навчального року. Строки проведення повторної атестації встановлюються завідувачем відділення за погодженням заступника директора з навчальної роботи.

Студенти, які одержали під час повторної атестації один, два, три бали, відрховуються з Коледжу.

Студенти, які хворіли під час проведення атестації, зобов'язані подати медичну довідку, на підставі якої їм надається право пройти атестацію до початку нового навчального року.

Студенти, які не з'явилися на атестацію без поважних причин, вважаються такими, що не пройшли атестацію.

Результати атестації заносяться до протоколу встановленого зразка, (додаток А), підписуються головою та членами державної атестаційної комісії. Протоколи державних атестаційних комісій зберігаються 3 роки.

До складу державної атестаційної комісії Коледжу входять:

- голова комісії (директор, або його заступник з навчальної роботи);
- члени комісії (два викладачі, один з яких викладає даний предмет).

Розклад роботи державної атестаційної комісії затверджується заступником директора з навчальної роботи, узгоджується з директором Коледжу і доводиться до загального відома не пізніше, ніж за місяць до початку атестації.

Для забезпечення об'єктивного проведення атестації створюються апеляційні комісії з кожного предмета, чисельність і склад яких затверджується директором Коледжу.

Міністерство охорони здоров'я України
Коледж Національного фармацевтичного університету

Протокол №

Державної підсумкової атестації із загальноосвітнього предмету

_____ (назва)

група _____ спеціальність _____

_____ (номер, назва)

Прізвища, ім'я, по батькові осіб, які проводили атестацію:

Голова атестаційної комісії: _____

Члени атестаційної комісії:

-

-

Зміст атестації _____ оголошено о ____ год. ____ хв.

Назва _____

На атестацію з'явилося _____, допущено до неї _____чол.,

Не з'явилося _____чол., у тому числі (прізвища, ім'я відсутніх):

Атестація почалась о ____ год. ____ хв.

Атестація закінчилась о ____ год. ____ хв.

Відомість результатів державної підсумкової атестації

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові студента	№ білета	Атестаційна оцінка
1	2	3	4
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			

Окремі думки членів комісії _____

Дата проведення державної підсумкової атестації “ ____ ” _____ 20 __ р.

Голова атестаційної комісії: _____

Члени комісії: _____